

UCHWAŁA NR IV/24/2015
RADY GMINY WARTKOWICE

z dnia 26 stycznia 2015 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2015

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356, z 2013 r. poz. 1563, z 2014 r. poz. 822 i poz. 1188) Rada Gminy Wartkowicach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2015 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wartkowie.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Wartkowie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Wartkowie

Bogdan Łuczak

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2015

I. WSTĘP

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą niszczącą człowieka we wszystkich sferach jego człowieczeństwa i jego aktywności. Prowadzi do degradacji życia psychicznego, duchowego, moralnego. Powoduje stopniową utratę wolności i odpowiedzialności. Nie bez znaczenia jest wpływ alkoholizmu rodzica na rozwój dzieci, które żyją w atmosferze ciągłego niepokoju, lęku i napięcia. Alkoholizm zaburza więzi interpersonalne oraz uniemożliwia normalne funkcjonowanie w rodzinie i społeczeństwie. Zwykle na końcu dopiero następuje degradacja fizyczna, która dla wielu staje się niestety jedynym motywem, który skłania do powstrzymania się od picia alkoholu.

Szkód wynikających z nadużywania alkoholu nie można uniknąć, ale można zmniejszyć ich rozmiary i dotkliwość.

W Polsce to samorządy gminne odgrywają kluczową rolę na gruncie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych ponieważ zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późniejszymi zmianami) obowiązek podejmowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Realizacja w/w zadań jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Gminy Wartkowice.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2015 jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy. Zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz przy wykorzystaniu zasobów służących rozwiązywaniu problemów, które są wynikiem uzależnień. Szereg zadań ujętych w programie stanowi kontynuację zadań z lat poprzednich. Rozwiązywanie problemów uzależnień wymaga podejmowania działań o charakterze długofalowym, które muszą być konsekwentnie i systematycznie wdrażane, stąd chcąc zapewnić skuteczność podejmowanych działań, zadania ujęte w Programie na 2015 r. nie będą odbiegać istotnie w swej treści i formie od tych, realizowanych w latach poprzednich.

Problemy związane z nadużywaniem alkoholu dotyczą dużej części społeczeństwa, dlatego Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Wartkowice, którzy w życiu spotykają się z problemem nadużywania alkoholu oraz jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką.

W swej konstrukcji merytorycznej Program jest tożsamy z założeniami Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2015 r. zalecanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narodowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015.

Źródłem finansowania zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są, zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, środki własne budżetu gminy pochodzące z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2015 roku na realizację zadań określonych niniejszym Programem Gmina Wartkowice przewiduje przeznaczyć kwotę 51.000zł.

II. DIAGNOZA ZJAWISKA UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU W GMINIE WARTKOWICE W LATACH 2013 i 2014

Gminy, z racji dysponowania największą wiedzą o problemach swoich społeczności, a także o dostępnych zasobach, mogą przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności. Konkretnie działania profilaktyczne wymagają wiedzy o rozmiarach i charakterze zjawiska.

Rada Gminy Wartkowice uchwałą Nr XLI/201/01 z 16 listopada 2001r. ustaliła limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Wartkowice i wynosi on dla punktów sprzedaży napojów

alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży 40, natomiast do spożycia w miejscu sprzedaży 10.

Obecnie na terenie gminy sprzedaż napojów alkoholowych prowadzona była w 17 placówkach w tym w: 15 sklepach i 2 stacjach paliw. Gminę Wartkowice zamieszkuje 6378 mieszkańców, tak więc na jeden punkt sprzedaży przypada ok. 375 mieszkańców.

Skala zjawiska uzależnienia od alkoholu na terenie gminy jest trudna do precyzyjnego określenia, a poziom spożycia alkoholu, jak i rozpowszechnienie szkodliwych następstw picia są różne w zależności od środowiska. Informacji o rozmiarach tego problemu dostarczają dane uzyskane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wartkowicach oraz liczby wniosków o objęcie leczeniem wpływających do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Z informacji uzyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wartkowicach wynika, że:

	2013	2014
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	295	275
tj. liczba osób w rodzinach	903 osoby	833 osoby
Liczba rodzin, w których występuje problem alkoholowy	35	31
tj. liczba osób w rodzinach	75 osób	71 osób
Liczba rodzin, w których problem został zdiagnozowany	7	8
Kwota, na którą została udzielona pomoc finansowana rodzinom wśród których występuje problem alkoholowy zdiagnozowany (zasiłki stałe, celowe, okresowe)	21.058,11zł w tym: z budżetu gminy – 692,36 zł;dotacja z budżetu państwa – 20.365,75 zł	19.035,29 zł w tym: z budżetu gminy– 3.091,25 zł;dotacja z budżetu państwa – 15.944,04 zł

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęły:

	2013	2014
Wnioski o objęcie leczeniem osób nadużywających alkoholu, w tym od:	24	16
członków rodziny	9	6
Sądu Rejonowego w Łasku	2	0
prokuratora	5	0
policji	4	6
kuratora	4	0
GOPS	0	4

Z przedstawionych wyżej informacji wynika, iż w 2014 r. ogólna liczba wniosków o objęcie leczeniem osób nadużywających alkoholu zmniejszyła się w porównaniu do 2013 r. W trakcie posiedzeń Komisji przeprowadzono w 2013 r. - 19, a w 2014 r. - 13 rozmów z osobami nadużywającymi spożywanie alkoholu. Wszystkie osoby, z którymi przeprowadzono rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego zostały zobowiązane do konsultacji z zatrudnionym przez gminę psychoterapeutą. W 2013 r. w Punkcie Konsultacyjnym odbyło się 9 spotkań, z których z porad psychologicznych skorzystało w sumie 18 osób z problemem alkoholowym, natomiast w 2014 r. odbyło się 12 spotkań, w których uczestniczyło ok. 30 osób.

Komisja wystąpiła w 2013 r. z 1 wnioskiem do Sądu Rejonowego w Łasku Wydział Rodzinny i Nieletnich w sprawie obowiązku objęcia leczeniem odwykowym, a także skierowała do biegłych (psychologa i psychiatry) 6 osób, z których na badanie zgłosiło się 5. Biegli wydali 5 opinii w zakresie uzależnienia od alkoholu. W 2014 r. skierowano 6 osób do biegłych, na badanie zgłosiły się 2 osoby. Biegli wydali 2 opinie.

Udzielono 82 bezpłatne porady prawne w 2013 r., a w 2014 r. 36 porad.

W szkołach na terenie gminy Wartkowice organizowany jest stały program profilaktyczny dla dzieci i młodzieży tj. „III Elementarz czyli Program Siedmiu Kroków”. Z informacji uzyskanych od uczniów podczas realizacji w/w Programu wynika, że często próby kontaktu z alkoholem wynikały z ciekawości, nieumiejętności odmowy, następnie – alkohol spożywany był na imprezach bądź uroczystościach rodzinnych. Jednakże, nawet takie doświadczenia z alkoholem, bez zastosowania właściwej profilaktyki mogą prowadzić do uzależnienia i współuzależnienia. Dlatego też tak istotnym jest prowadzenie właściwie nakierowanej profilaktyki, zwłaszcza na dzieci i młodzież.

Z rozmów przeprowadzonych z pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wartkowicach, członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz członkami Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że część dorosłych mieszkańców gminy nie dostrzega negatywnych skutków problemu społecznego jakim jest uzależnienie od alkoholu. Osoby dorosłe nie chcą poddawać się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu.

Problem nadużywania alkoholu często wiąże się z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie (przemocy fizycznej, psychicznej bądź ekonomicznej).

III. REALIZATORZY PROGRAMU

Program winien być realizowany przy współpracy różnych podmiotów, które poprzez swoje doświadczenia stanowią nieodłączną część systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Ze względu na wielopłaszczyznowe oddziaływanie problemu alkoholizmu na społeczeństwo Realizatorami Programu i instytucjami wspomagającymi są:

- Urząd Gminy Wartkowice,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wartkowicach,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- placówki oświatowe,
- policja,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Poddębicach,
- sądy,
- kuratorzy sądowi.

IV. CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu jest zmniejszenie rozmiarów istniejących problemów uzależnień i zapobieganie powstawaniu nowych na terenie gminy Wartkowice.

Cele szczegółowe stawiane przed Programem to:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

V. ZADANIA PROGRAMU

Zadania Programu podyktowane są troską o dobro mieszkańców, którzy powinni być ostrzeżeni przed uzależnieniami i konsekwencjami z nich wynikającymi, w taki sposób, aby żaden człowiek nie padł ofiarą niewiedzy o skutkach picia, palenia, stosowania narkotyków, czy uniknął konfliktu z prawem.

W związku z powyższym w celu realizacji zadań określonych w Programie przyjmuje się poniższe formy i sposoby realizacji:

Zadanie 1

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

- 1) informowanie społeczności lokalnej o możliwości korzystania z pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) prowadzenie poradnictwa psychologicznego/psychoterapeutycznego dla osób uzależnionych i ich rodzin;
- 3) finansowanie kosztów badania biegłych (psychologa i psychiatry) orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;

- 4) współpraca z Poradnią Uzależnień w Poddębicach, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wartkowicach, prokuratorem, sądem, policją, klubami AA w działaniach na rzecz pomocy rodzinom z problemem alkoholowym i ofiarom przemocy;
- 5) bieżące informowanie w miejscach publicznych (tablica ogłoszeń: Urzędu Gminy, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wartkowicach, w bibliotekach, na stronach internetowych Gminy) o możliwości korzystania z pomocy specjalistów przez osoby z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami oraz przez ich rodziny.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- 1) zbieranie informacji o przypadkach przemocy w rodzinie i przekazywanie ich odpowiednim organom;
- 2) upowszechnianie wiedzy na temat Procedury "Niebieskiej Karty" i "Niebieskiej Linii" i zjawiska przemocy w rodzinie;
- 3) udzielanie pomocy prawnej rodzinom w których, występują problemy uzależnień i przemocy w rodzinie;
- 4) podejmowanie przez GKRPA czynności zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych od alkoholu.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży - w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- 1) finansowanie realizacji programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania uzależnieniom od alkoholu realizowanych w szkołach;
- 2) zakup materiałów dydaktycznych i innych materiałów informacyjnych niezbędnych do realizacji programów profilaktycznych;
- 3) zapewnienie dzieciom i młodzieży szkolnej opieki psychologicznej poprzez zatrudnienie psychologa;
- 4) dofinansowanie organizacji wakacyjnego wypoczynku, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z rodzin dotkniętych uzależnieniem, w czasie którego realizowany będzie program profilaktyczny;
- 5) dofinansowanie zajęć nauki pływania organizowanych przez szkoły lub przez organizacje pozarządowe w ramach zajęć pozalekcyjnych;
- 6) dofinansowanie organizacji Festynu Rodzinnego;
- 7) organizowanie imprez rodzinnych i świątecznych dla dzieci i rodzin ze środowisk uzależnionych od alkoholu, narkotyków i przemocy w rodzinie;
- 8) promowanie programów wspierających i motywujących do podtrzymywania abstynencji;
- 9) promowanie lokalnych imprez profilaktycznych promujących zdrowy styl życia (biesiady, happeningi, pikniki rodzinne);
- 10) propagowanie kampanii o tematyce antyalkoholowej, antynarkotykowej i przemocy w rodzinie;
- 11) wspieranie zawodów, imprez sportowych promujących zdrowy styl życia;
- 12) wspieranie działań policji związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii oraz przemocy w rodzinie (kampania „Przeciw pijanym kierowcom”);
- 13) podejmowanie działań edukacyjnych, kontrolnych i interwencyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności do alkoholu i przestrzeganie zakazu sprzedawania i spożywania przez nieletnich napojów alkoholowych;
- 14) prenumerata czasopism specjalistycznych z zakresu uzależnień;
- 15) publikowanie artykułów w prasie lokalnej na temat choroby alkoholowej, narkomanii, uzależnień, przemocy w rodzinie, ale także promujących dobry, zdrowy styl życia.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

- 1) wspieranie działalności stowarzyszeń realizujących zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez dotacje w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. z 2014 r. poz. 1118, poz. 1138 i poz. 1146);
- 2) finansowanie zakupów i usług niezbędnych do realizacji działań GKRPA;
- 3) zakup dla szkół, których organem prowadzącym jest Gmina materiałów informacyjnych, edukacyjnych z zakresu alkoholizmu, niktynizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego poprzez:

- 1) kontrole w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych (art. 13¹ ustawy) oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieuprawnionym (art.15 ustawy) a w przypadku stwierdzenia naruszenia tych przepisów podjęcie interwencji i występowanie przed sądem jako oskarżyciel publiczny;
- 2) opiniowanie przez Komisję wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu pod kątem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy Wartkowice dotyczącymi:
 - a) liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (za wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży (uchwała Nr XLI/201/01 z 16 listopada 2001r.),
 - b) zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych i warunków sprzedaży tych napojów na terenie Gminy Wartkowice (uchwała Nr XLI/202/01 z 16 listopada 2001r.);
- 3) kontrolowanie przez Komisję przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia przez przedsiębiorców;
- 4) występowanie do Wójta Gminy o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu w przypadku stwierdzenia łamania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

VI. ZADANIA ORAZ ZASADY WYNAGRADZANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- 1) prowadzenie przez GKRPA dokumentacji swojej pracy;
- 2) przyjęcie zgłoszenia o przypadkach występowania nadużywania alkoholu;
- 3) zapraszanie osoby na rozmowę wspierająco-motywowującą;
- 4) kierowanie na badanie pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu;
- 5) motywowanie do podjęcia leczenia;
- 6) kierowanie wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego;
- 7) prowadzenie rozmów profilaktyczno-motywujących z osobami zgłoszonymi na leczenie odwykowe;
- 8) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy Wartkowice;
- 9) udział członków w szkoleniach w celu podnoszenia ich kwalifikacji;
- 10) udział w pracach zespołów zadaniowych;
- 11) podejmowanie czynności prawnych w przypadku naruszenia przez przedsiębiorców przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 12) współpraca z podmiotami w realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zasady wynagradzania członków Komisji w 2015 r.:

- a) członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Komisji w wysokości:
- dla przewodniczącego 120,00 zł za posiedzenie,
 - dla członka 110,00 zł za posiedzenie,
- b) wynagrodzenie płatne jest na podstawie imiennej listy obecności zatwierdzonej przez Przewodniczącego Komisji,
- c) wypłata wynagrodzenia dokonywana jest jeden raz w miesiącu w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca za miesiąc bieżący,
- d) członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów przejazdu wg stawek obowiązujących przy podróżach służbowych pracowników Urzędu Gminy Wartkowice w przypadku wykonywania pracy poza siedzibą Komisji.

VII. PRELIMINARZ WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ PROGRAMU W 2015 ROKU

L.p.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	zatrudnienie na podstawie umowy - zlecenia psychoterapeuty lub psychologa świadczącego usługi dla osób dorosłych	3.600 zł
2.	opłata za wydane przez psychiatrę i psychologa opinie dla osób skierowanych do tych specjalistów przez Komisję	1.500 zł
3.	zatrudnienie na umowę zlecenia prawnika	1.800 zł
4.	wsparcie finansowe organizacji pozarządowych w organizacji imprezy rodzinnej	3.000 zł
5.	wsparcie finansowe organizacji pozarządowych w organizacji zajęć pozalekcyjnych w formie nauki pływania (pokrycie kosztów przejazdu)	4.000 zł
6.	zatrudnienie psychologa do szkół	12.500 zł
7.	realizacja w szkołach programów profilaktycznych w szkołach (zadanie zlecone przez gminę)	2.000 zł
8.	realizacja programów edukacyjnych w gimnazjum	1.500 zł
9.	dofinansowanie wyjazdu dzieci i młodzieży w ramach wypoczynku letniego organizowanego przez szkoły	10.000 zł
10.	organizacja imprezy zimowej dla dzieci (zakupy rzeczowe)	3.000 zł
11.	wynagrodzenia Komisji	5.460 zł
12.	szkolenie członków Komisji	2.000 zł
13.	zakup materiałów i czasopism, obsługa kancelaryjna,	640 zł
	Łączna planowana kwota	51.000 zł